

Balík mobility EÚ v cestnej doprave - zhrnutie a dopady

Ing. Marek Hudec

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
Odbor cestnej dopravy

3. november 2022, Šamorín

Legislatíva Európskej únie – balík mobility

Prístup na trh

- ✓ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1055** z 15. júla 2020, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009 a (EÚ) č. 1024/2012 s cieľom prispôbiť ich vývoju v odvetví cestnej dopravy - **uplatňuje sa od 21. februára 2022.**

Vykonávacie nariadenia

- nové závažné porušenia, ktoré môžu viesť k strate bezúhonnosti prevádzkovateľa cestnej dopravy - nariadenie Komisie (EÚ) 2022/694
- priamy prístup kontrolných orgánov z EÚ k údajom EČV, počet zamestnancov, rizikovosť dopravného podniku – **XXX**

Časy jazdy, odpočinku a tachografy

- ✓ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1054** z 15. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 561/2006, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na maximálne denné a týždenné časy jazdy, minimálne prestávky a doby denného a týždenného odpočinku, a nariadenie (EÚ) č. 165/2014, pokiaľ ide o určovanie polohy prostredníctvom tachografov – **uplatňuje sa s výnimkou určitých častí od 20. augusta 2020.**

Vykonávacie nariadenia

- požiadavky na konštrukciu, skúšanie, montáž a prevádzku inteligentných tachografov druhej generácie - nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1228
- normy pre bezpečné a chránené parkovacie plochy a ich certifikácia - nariadenie Komisie (EÚ) 2022/1012 (bronzová – platinová úroveň) - info <https://www.esporg.eu/>
- technická špecifikácia tachografov pre ľahké úžitkové vozidlá od 2,5 ton do 3,5 ton – **XXX**

Vysielanie vodičov

- ✓ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1057** z 15. júla 2020, ktorou sa stanovujú špecifické pravidlá vo vzťahu k smernici 96/71/ES a smernici 2014/67/EÚ pre vysielanie vodičov v odvetví cestnej dopravy a ktorou sa mení smernica 2006/22/ES, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa dodržiavania predpisov, a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 – **uplatňuje sa v rámci EÚ od 2. februára 2022**

Vykonávacie nariadenia

- funkcionality systému IMI (Internal Market Information System) v oblasti vysielania vodičov - nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2179
- vzorec na výpočet rizikivosti dopravných podnikov - nariadenie Komisie (EÚ) 2022/695
- nahrávanie do tachografu období inej práce a pod., počas ktorej sa vodič nachádza mimo vozidla - **XXX**

Implementácia balíka mobility v Slovenskej republike

Prijaté zákony

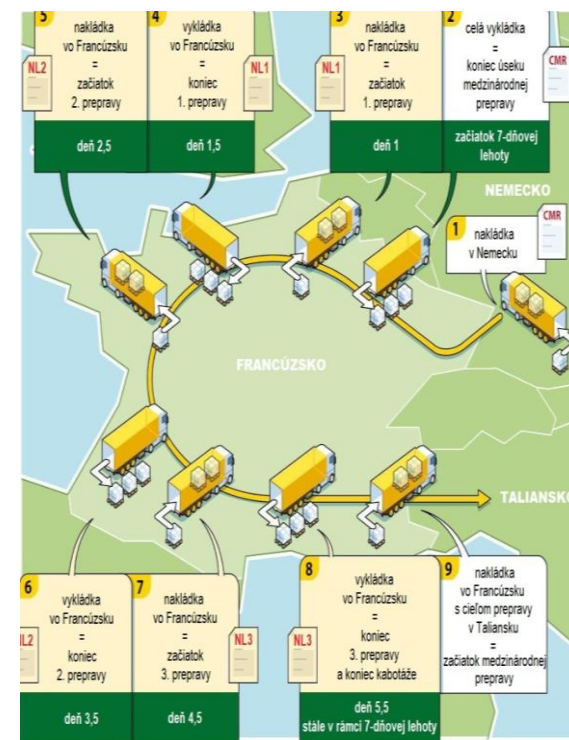
- ✓ **Zákon č. 397/2021 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov .
- ✓ **Zákon č. 407/2021 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(spolugestorstvo MPSVaR SR - zmena zákona č. 351/2015 Z. z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a zmena zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce)

Prístup na trh hlavné zmeny :

- ✓ **Požiadavky na prístup k povolaniu prevádzkovateľa cestnej dopravy sú od 21. mája 2022 povinné aj pre prevádzkovateľov, ktorí používajú motorové vozidlá alebo jazdné súpravy na prepravu tovaru v medzinárodnej doprave, ktorých najväčšia prípustná celková hmotnosť presahuje 2,5 tony, ale nepresahuje 3,5 tony.**
- ✓ Z povinnosti mať licenciu Spoločenstva **budú naďalej vyňaté všetky prepravy** (medzinárodné aj vnútroštátne) vykonávané vozidlami, ktorých celková hmotnosť vrátane prípojných vozidiel **nepresahuje 2,5 tony a vnútroštátne prepravy vykonávané vozidlami, ktorých celková hmotnosť vrátane prípojných vozidiel nepresahuje 3,5 tony.**
- ✓ Povinnosť organizovať činnosť svojho vozidlového parku tak, aby zabezpečil **návrat vozidiel do štátu usadenia podniku najmenej každých osem týždňov** odvtedy, čo ho opustia. *(vyhlásenie Európskej komisie (2020/C 252/01) text nie je v súlade s ambíciami Európskej zelenej dohody a povedie k neefektívnosti v doprave. Zatiaľ sa ustanovenie uplatňuje).*
- ✓ Kabotáž zmena „cooling off“ - dopravcovia nesmú **štyri dni od ukončenia poslednej kabotážnej prepravy v členskom štáte vykonávať v tomto členskom štáte kabotážnú prepravu s tým istým vozidlom alebo – v prípade jazdnej súpravy s motorovým vozidlom toho istého vozidla.**

Príklad „Cooling off“

Obr. 1: Ak vo Francúzsku končí medzinárodná preprava, možno v ňom vykonať najviac 3 kabotáže.

- ✓ Ak ukončenie poslednej kabotážnej prepravy 5,5 deň Francúzsko – opätovná kabotážna preprava vo Francúzsku 10 deň

Časy jazdy, odpočinku a tachografy – hlavné zmeny

- ✓ Rozsah nariadenia EP a Rady 561/2006 sa od **1. júla 2026** bude vzťahovať aj na prepravu tovaru v rámci medzinárodnej dopravy, kde maximálna prípustná hmotnosť vozidla vrátane každého prívesu alebo návesu **je vyššia ako 2,5 tony**,
- ✓ **Nové výnimky z používania tachografu** napr. pre vozidlá/súpravy do 7,5 t, ktoré sa používajú na prepravu materiálu, zariadení alebo strojov, ktoré vodič používa počas svojej práce, preprava transportného betónu a pod.,
- ✓ V medzinárodnej doprave mimo členský štát usadenia **možnosť čerpať dve doby skráteného odpočinku**,
- ✓ Zákaz čerpania týždenného odpočinku **viac ako 45 hodín** vo vozidle,
- ✓ Dopravné podniky musia zorganizovať prácu vodičov tak, aby sa vodiči mohli v rámci každého obdobia **štyroch za sebou idúcich týždňov vrátiť** do operačného centra zamestnávateľa v členskom štáte, v ktorom je zamestnávateľ usadený,
- ✓ **Možnosť prekročenia denného a týždenného času** jazdy o 1-2 hodiny.

Časy jazdy, odpočinku a tachografy – hlavné zmeny tachografy

- ✓ **Inteligentné tachografy druhej generácie** budú inštalované v nových vozidlách, ktorých prvá evidencia bude od **21. augusta 2023**.
- ✓ **Povinná výmena analógových tachografov a digitálnych tachografov** vo vozidlách, ktoré **budú vykonávať medzinárodnú dopravu** za inteligentné tachografy druhej generácie, sa musí uskutočniť do **31. decembra 2024**.
- ✓ **Povinná výmena inteligentných tachografov prvej generácie** vo vozidlách, ktoré budú vykonávať **medzinárodnú dopravu** za inteligentné tachografy druhej generácie bude do **18. augusta 2025**.
- ✓ Inteligentné tachografy druhej generácie budú povinné od **1. júla 2026** vo vozidlách vykonávajúcich medzinárodnú dopravu, u ktorých maximálna prípustná hmotnosť vozidla vrátane každého prívesu alebo návesu **je od 2,5 tony do 3,5 tony** .
- ✓ Pri cestnej kontrole **od 31. decembra 2024 predkladať** - každý ručný záznam a výtlačok vytvorený počas daného dňa a predchádzajúcich 56 dní (do 30.decembra 2024 - **28 dní**).
- ✓ Povinnosť vodiča vložiť do digitálneho tachografu symboly štátov, v ktorých začal a skončil svoju dennú pracovnú dobu a vložiť aj symbol štátu, do ktorého vstupuje po prekročení hranice členského štátu na začiatku svojej prvej zastávky v tomto členskom štáte.
- ✓ **Zariadenie na diaľkovú včasnú detekciu údajov v záznamovom zariadení** (kontrolné orgány povinnosť vybaviť **do 20. augusta 2024**).

POZN. Povinná montáž tachografov : Analógový do 30.4.2006, Digitálny od 1.5.2006, Inteligentný I od 15.6.2019, Inteligentný II od 21. 8.2023.

Vysielanie vodičov – hlavné zmeny

- ✓ Za vysielanie sa považuje **kabotáž a treťoštátna preprava**.
- ✓ Za vysielanie sa **nepovažuje bilaterálna dopravná operácia pri preprave tovaru, cestujúcich a tranzit** cez územie členského štátu Európskej únie bez naloženia alebo vyloženia tovaru alebo bez vyzdvihnutia alebo vysadenia cestujúcich.
- ✓ **Výnimky pre dodatočné činnosti**, ktoré sa nepovažujú za vysielanie:
 - a) vykoná okrem bilaterálnej dopravnej operácie pri preprave tovaru dodatočnú činnosť, ktorou je jedna nakládka a jedna vykládka alebo jedna nakládka alebo jedna vykládka na území členských štátov Európskej únie alebo iných štátov, cez ktoré vodič prechádza, za podmienky, že vodič tovar nenaloží a nevyloží na území toho istého členského štátu Európskej únie **(1+1)**;
 - b) ak po bilaterálnej dopravnej operácii z územia členského štátu Európskej únie usadenia zamestnávateľa, počas ktorej vodič nevykonal žiadnu dodatočnú činnosť, nasleduje bilaterálna dopravná operácia na územie členského štátu Európskej únie usadenia zamestnávateľa, výnimka na dodatočné činnosti sa vzťahuje na vykonanie dvoch nakládok a dvoch vykládok alebo dvoch nakládok alebo dvoch vykládok za podmienky, že vodič tovar nenaloží a nevyloží na území toho istého členského štátu Európskej únie **(0+2)**,
- ✓ Vyššie uvedené pravidlá a výnimky platia **od 2. februára 2022 pre všetkých vodičov**. Výnimky pre dodatočné činnosti sa budú od **21. augusta 2023 uplatňovať iba na vodičov, ktorí vedú vozidlo vybavené inteligentným tachografom druhej generácie**.
- ✓ Obdobné ustanovenia platia aj pre prepravu cestujúcich.
- ✓ Zamestnávateľ je povinný **najneskôr v deň vyslania vodiča zaslať údaje prostredníctvom systému IMI** (Internal Market Information System) <https://www.postingdeclaration.eu>

**Príklad výnimky z vysielania
vodičov bilaterálna preprava,
tranzit :**

Príklad:

Spoločnosť usadená na Slovensku (SK) naloží tovar na Slovensku a vyloží tovar v Taliansku. (Bilaterálna preprava). Prázdna preprava (tranzit) do SRN, kde je nakládka a následne preprava tovaru na Slovensko (Bilaterálna preprava).

Príklad vysielania vodičov, kobotáž, treťoštátna preprava :

Príklad:

Spoločnosť usadená na Slovensku (SK) naloží tovar na Slovensku a vyloží tovar v Taliansku. (Bilaterálna preprava). Prázdna preprava do SRN, tranzit cez Rakúsko. V rámci SRN vykonaná kobotáž (vyslanie SRN). Nakládka v SRN preprava tovaru do Českej Republiky (vyslanie SRN, Česká republika) a následne bilaterálna preprava z Českej republiky na Slovensko (Bilaterálna preprava).

Ďalšie príklady pre cestnú nákladnú a osobnú dopravu sú dostupné:

https://transport.ec.europa.eu/transport-modes/road/mobility-package-i/posting-rules_en

Stanovenie spoločného rámca na výpočet a nahlasovanie emisií skleníkových plynov súvisiacich s dopravou

Všeobecným cieľom tejto iniciatívy je motivovať k **znižovaniu emisií z dopravy a logistiky** a to vytvorením **rovnakých podmienok** pre započítavanie emisií skleníkových plynov v odvetviach dopravy a logistiky a podpory **zmeny správania**.

- ✓ Cieľ je prispieť k **zlepšeniu environmentálnych vlastností dopravy a to:**
 - vytvorením **jednotného rámca EÚ na výpočet údajov o emisiách skleníkových plynov** z dopravných služieb v odvetviach nákladnej a osobnej dopravy,
 - **sprístupňovaním spoľahlivých a porovnateľných informácií** o intenzite skleníkových plynov jednotlivých dopravných služieb
 - uľahčením **zavedenia započítavania emisií skleníkových plynov** do podnikateľskej praxe.

- ✓ *Európska komisia pripravila verejnú konzultáciu 25. júl 2022 – 20. október 2022*
- ✓ *Návrh právneho rámca zo strany EK - IV/2022*
- ✓ *Gestor : MŽP SR, MDV SR spolugestor*

Zdroj:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13217-Vypocitajte-si-svoje-emisie-z-dopravy-CountEmissions-EU_sk

Implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/738 zo 6. apríla 2022, ktorou sa mení smernica 2006/1/ES o používaní vozidiel prenajatých bez vodičov na cestnú prepravu tovaru

- ✓ V súčasnosti si podniky v cestnej doprave usadené na území Slovenskej republiky môžu podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave môžu **prenájať iba vozidlo evidované v Slovenskej republike.**
- ✓ Nová právna úprava **umožní podnikom usadených v Slovenskej republike disponovať určitým počtom prenajatých nákladných vozidiel evidovaných v inom členskom štáte Európskej únie** bez potreby ich evidencie v Slovenskej republike.
- ✓ Minimálny povolený počet vozidiel - **aspoň 25 % z celkového počtu nákladných vozidiel** (do počtu vozidiel 4 – jedno vozidlo, na dobu **najmenej dvoch po sebe idúcich mesiacov v ktoromkoľvek kalendárnom roku.**)
- ✓ *Termín pre transpozíciu smernice je 6. august 2023*

Balík mobility - informácie na stránke MDV SR
<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/cestna-doprava-a-cestna-infrastruktura/cestna-doprava/balik-mobility>

Ing. Marek Hudec

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Odbor cestnej dopravy
Námestie slobody č. 6, P. O. Box č. 100, 810 05 Bratislava
marek.hudec@mindop.sk +421 2 59494343